
שמונה עשרה-תפלת שחרית-Tefila 101

פסוקי דזמרה Lesson 2-The Essential Elements Of

Source 1

מסכת שבת דף קיח' עמ' א'-אמר רבי יוסי: יהא חלקי מגומרי הלל בכל יום. איני? והאמר מר: הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף? כי קאמרינן - בפסוקי דזמרה.

Translation: Rabbi Yossi said: May I be among those who complete Hallel (the Book of Tehillim) each day. Is that an appropriate goal? Did not Mar say that someone who recites Hallel each day is a heretic? What then did Rabbi Yossi mean? That he be among those who recite Psukei D'Zimra each day.

Source 2

רש"י- מסכת שבת דף קיח' עמ' ב' -פסוקי דזמרה - שני מזמורים של הילולים: הללו את ה' מן השמים (תהילים קמח'), הללו קל בקדשו (תהילים קנ').

Translation: These are the two chapters of Tehillim: Hallelu Et Hashem, Psalm 148 and Hallelu Ail B'Kodsho, Psalm 150.

Source 3

רי"ף- מסכת שבת דף מד' עמ' א'-א"ר יוסי יהא חלקי עם גומרי הלל בכל יום. איני? והאמר מר כל הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף? כי קאמרינן בפסוקי דזמרה. ומאי ניהו מתהלה לדוד עד כל הנשמה תהלל י-ה.

Translation: Rabbi Yossi said: May I be among those who complete Hallel each day. Is that really what Rabbi Yossi meant to say? Did we not learn that anyone who recites Hallel each day is a heretic? Which type of Hallel was Rabbi Yossi describing? The chapters of Tehillim that comprise Psukei D'Zimra. Which are those chapters? From Tehilla L'Dovid (Psalm 145) through Kol Hanishama T'Hallel Halleluya (Psalm 150).

Source 4

Psalm 148

■ מלכי ארץ וכל לאמים, שרים וכל שפטי ארץ. בחורים וגם בתולות, זקנים עם נערים. יהללו את שם ה', כי נשגב שמו לבדו, הודו על ארץ ושמים.

Psalm 150

■ כל הנשמה תהלל י-ה הללוי-ה.

Source 5

מסכת ברכות דף לב' עמ' ב'-דרש רבי שמלאי: לעולם יסדר אדם שבחו של הקדוש ברוך הוא ואחר כך יתפלל. מנלן? ממשה דכתיב (דברים ג') ואתחנן אל ה' בעת ההיא וכתיב ה' אלקים אתה החלת להראות את עבדך את גדלך ואת ירך החזקה אשר מי קל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורותיך, וכתיב בתריה אעברה נא ואראה את הארץ הטובה וגו'.

Translation: Rabbi Simlai derived: A person should establish a practice to arrange words of praise about G-d and to then pray. From which source is that rule learned? From Moshe Rabeinu, as it is written: (Deutoronomy Chapter 3) And I pleaded with the Lord at that time, saying: O Lord G-d, you have begun

שמונה עשרה-תפלת שחרית-101 Tefila

to show your servant your greatness, and your mighty hand; for what G-d is there in heaven or in earth that can do according to your works and according to your might? I beg you, let me go over, and see the good land that is beyond the Jordan, that goodly mountain region and Lebanon.

Source 6

ברכות דף לד' עמ' א' –אמר רב יהודה: לעולם אל ישאל אדם צרכיו לא בשלש ראשונות, ולא בשלש אחרונות, אלא באמצעיות. דאמר רבי חנינא: ראשונות, דומה לעבד שמסדר שבה לפניו רבו. אמצעיות, דומה לעבד שמבקש פרס מרבו. אחרונות, דומה לעבד שקבל פרס מרבו ונפטר והולך לו.

Translation: R. Judah said: A man should never petition for his requirements either in the first three Brachos or in the last three, but in the middle ones. For R. Hanina said: In the first ones he resembles a servant who is addressing a eulogy to his master; in the middle ones he resembles a servant who is requesting a largess from his master, in the last ones he resembles a servant who has received a largess from his master and takes his leave.

Source 7

משנה ברורה סימן נ"א ס"ק א' –ברוך שאמר – שבה זה תקנוהו אנשי כנסת הגדולה על ידי פתקא דנפל מן שמיא ומצאוהו כתוב בו. ויש בו פ"ז תיבות, וסימנו ראשו כתם פז; רצה לומר, ראש התפלה הוא ברכה של פ"ז תיבות. על כן אין לגרוע ולא להוסיף על פ"ז תיבות.

Translation: This prayer of praise was authored by members of the Great Assembly from what they found written on a note that had dropped from Heaven. It has within it 87 words. The number 87 is linked to the words "Rosho Kesem Poẓ (the word: Poẓ in gematria=87)"; the connection teaches us that we should begin Tephilat Schacharit with a prayer that contains 87 words. As a result Baruch Sh'amar should always have 87 words in it, not one more and not one less.

Source 8

סידור עבודת ישראל –ומה שאמור במגן אברהם לאורח חיים סימן נ"א שיש לומר בפה שהוא בגמטריא פ"ז אין משגיחין בגמטריות שנגד דקדוק הלשון.

Translation: Concerning that which the Magen Avrohom stated in Orach Chaim Section 51 that one should say "Ba'Peh" with represents the number 87 in gematria, we do not pay attention to a gematria when the results of the gematria contradict rules of Hebrew grammar.

Source 9

שפת אמת מסכת סוכה דף לט' עמ' א' –בגמ' אמר אביי כו' אבל לפנינו מצוה לברך דא"י א"ש כל המצות כו' וכן הוא במגילה, וקשה לי מאי ראי' מדר"י א"ש די"ל דדוקא במצוה במעשה תיקנו ברכה לפני' אבל בהלל דהוי רק שבה לא שייך ברכה לפנינו כמו ק"ש ותפלה [ובהמ"ז] והגדה דיצ"מ בפסח דלא תיקנו ברכה לפניהם וגם בברכת הנהנין דהוי מצוה לא תיקנו ברכה לפני', ונהי דמצינו נמי ברכה בתורה וגם באמת בהלל מברכין אבל עכ"פ מדר"י א"ש אין ראי' לזה די"ל דאיהו מיירי במצות במעשה, ותו דר"י א"ש לא בא ללמדינו חיוב ברכות כלל אלא דבכל המצות שיש עליהן ברכה קאמר דמברך קודם המעשה אבל שפיר יוכל להיות מצות בלי ברכה לפני' וצ"ע:

שמונה עשרה-תפלת שחרית-101 Tefila

Translation: In the Gemara we learn that Abaye argues that it is necessary to recite a Bracha before Hallel based on the rule stated by R. Yehudah that before performing a Mitzvah it is necessary to recite a Bracha. I am troubled by Abaye's argument. Perhaps we can deflect Abaye's conclusion by claiming that it may be necessary to recite a Bracha before performing a Mitzvah that requires an action but concerning Hallel which consists of words of praise, it may not be necessary to recite a Bracha in advance of performing the Mitzvah since the Mitzvah of Hallel is comparable to the Mitzvah of Krias Shema, Shemona Esrei, Birkas Hamazone and the Haggadah that are performed without first reciting a Bracha and also the Brachos that we recite before enjoying food or G-d's wonders that are not preceded by a Bracha. Yes it is true that we do recite a Bracha before studying Torah and before Hallel but those practices cannot be based on the rule that we must recite a Bracha before performing a Mitzvah. In addition when R. Yehudah made his statement, he did not mean to teach us that we must recite a Bracha before performing a Mitzvah. Instead he was teaching us that if a Bracha is to be recited, it needs to be recited before performing the Mitzvah and not while performing the Mitzvah. That means that the possibility exists that we perform some Mitzvos without first reciting a Bracha.

Source 10

ספר האשכול הלכות פסוקי דזמרה דף ה' עמוד ב' – ונהגו לפתוח אחר מדרש רבי ישמעאל בהודו לה' קראו בשמו. ולי הכותב נראה מפני זה הטעם פותחין בהודו לפי שכל אותן שנים שהיה הארון ביריעה תקן דוד שיהיו אומרים לפניו זה המזמור כמו שנכתב בספר יוחסין, ומפורש בסדר עולם כי בתמיד של שחר היו אומרים מהודו עד ובנביאי אל תרעו, ובתמיד של בין הערבים היו אומרים משירו לה' כל הארץ עד והלל לה'. ומפני שהזכרנו סדר הקרבנות אנו אומרים זה המזמור ואנו מוסיפין אחר והלל לה' רוממו ה' א – להינו ושאר פסוקי דרחמי כמו ה' צב – אות עמנו משגב לנו וה' צב – אות אשרי, כדאמור בירושלמי לעולם אל יהי פסוק זה זו מפיד, ה' צב – אות עמנו וחברו ה' צב – אות אשרי ואחר כך פותחין בברוך שאמר שהוא ברכת ההלל.

Translation: It was a custom to recite after the section entitled: Rabbi Yishmael Taught, the prayer Hodu Lashem Kirou Bishmo. It appears to me, the writer, that the reason the custom developed to recite Hodu was to commemorate the fact that during the years that the Holy Ark was in Yiriah, King David followed the practice of reciting the chapter of Psalms as it is written in the Book Yochsin and explained in the book Seder Haolam that when the morning sacrifice was brought, they would recite the chapter from Hodu until the verse : OOVinviyai Taraiyu. When the evening sacrifice was brought, they would recite from the verse Shiru Lashem until the verse Hallel Lashem. Because in Tefilat Shacharis, we mention the morning sacrifices, we need to recite those verses as well. After the verse that begins V'Hallel Lashem, we then add the verse that begins Rommimu and other verses that represent requests for compassion from G-d like the verses that begin Hashem Zvakos as we learned in the Jerusalem Talmud: never allow these verses to be left unsaid for too long and then we begin with the Bracha of Baruch Sh'Amar which is a blessing of Praise.

Source 11

תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק ה-ר' חזקיה רבי יעקב בר אחא ר' יסא בשם רבי יוחנן לעולם לא יהא הפסוק הזה זו מתוך פיה ה' צב – אות עמנו משגב לנו א – להי יעקב סלה. ר' יוסי בי ר' אבון ר' אבהו בשם ר' יוחנן וחברייא ה' צב – אות אשרי אדם בוטח בך.

שמונה עשרה-תפלת שחרית-101 Tefila

Translation: R' Chizkiya, R. Yaakov son of Echa, R'Yasa in the name of R' Yochanon: never allow the following verse to be absent from your mouth (Tehillim 46, 12): Hashem whose name is also Tzvakos is with us. He provides strength and protection. He is the G-d of Yaakov, Selah. R' Yosi son of R' Avun and R' Abahu in the name of R' Yochanon and his colleagues said the same concerning the following verse: (Tehillim 84, 13) Hashem whose name is also Tzvakos-overjoyed is he who places his faith in Him.

Source 12

תשובות רב נטרונאי גאון – ברודי (אופק) אורח חיים סימן לח–כשאמרו חכמים (ברכות ד', ע"ב) כל האומר תהלה לדוד (תה' קמה') בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא, לא אמרו או שתיים או שלוש פעמים, ומשמע אפילו פעם אחת. אלא חכמים האחרונים התקינו לישראל שבעיירות לומר בפסוקי דזמרא ובסידרא ובמנחה, שמא יפגעו בפעם או בשתיים, תשתייר אחת בידם, לא מפני שחייב לאומרה שלש פעמים. וראיה לדבר, דהא שבת אין בה סידרא בשחרית, ואין בה תהלה לדוד אלא שתי פעמים. ואף בקדושה דסדרה בשתי ישיבות תהלה לדוד אומרים, ובבית רבינו שבבבל תהלה לדוד אנו אומרים, אבל בשאר בתי כנסיות יש שאומרים תהלה לדוד ויש שאומרים יענך ה' ביום צרה, וסומכין לומר: שבת תוכיח, שאין אומרים בה אלא שתי פעמים.

Translation: When our sages wrote (Brachos 4,2) Anyone who recites Tehila L'Dovid every day is guaranteed a place in the next world, our sages did not write that it should be recited two times or three times per day. The gemara meant that even if he recites Tehila L'Dovid only once per day. It was the later Sages who established that Jews living in cities should recite Tehila L'Dovid in Pseukei D'Zimra, in OOvah L'Tzion and in Mincha just in case they should fail the first or second time to have the right intentions that they would have a third chance to recite Tehila L'Dovid properly. But they did not require that it be read three times because there is a requirement to read it three times per day. Proof of this can be found from our practice on Shabbat. On Shabbat we do not recite OOvah L'tzion in Schacharit. On Shabbat we only recite Tehila L'Dovid twice. In addition, there is a dispute as to whether we need to recite Tehila L'Dovid before OOvah L'Tzion each morning. In two yeshivos and in our Rabbi's Yeshiva in Babylonia we recite Tehila l'Dovid before OOvah L'Tzion but in other synagogues there are those who recite Tehila L'Dovid before OOvah L'Tzion and there are those who recite Ya'anacha Hashem B'Yom Tzarah. They rely on the fact that on Shabbat we recite Tehila L'Dovid only twice.

Source 13

ספר יסודות התפלה – ומתוך שהתפלה באל"ף בי"ת התחבבה על העם, שהיה מתפלל תפלותיו בעל פה.

Translation: Reciting a prayer whose lines follow each other in Aleph-Beit order was dear to the people since they were reciting the prayers by heart.

שמונה עשרה-תפלת שחרית-Tefila 101

Source 14

תהלה לך		א	
ואברכה שמך לעולם ועד	וארממך אלוהי המלך	פרלוד	
ואתלהלך שמך לעולם ועד	ב בקל-יום אברכה	א-ב	
		חלק ראשון	
		ג-ט	
ולגדלתו אין חקר	ג גדול ה' ומהלל מאד	בית ראשון	ג
וגבורתיך גידו	ד דור לדור ישבח מעשיך	ג-ו	ד
ודברי נפלאותיך אשיחה	ה הדר כבוד הודך		ה
וגדלתך אספרנה	ו נעזו נוראותיך לאמרו		ו
וצדקתך ירננו	ז זכר רב-טובך גביעו	בית שני	ז
אך אפים וגדל-חסד	ח חנוך נרחום ה'	ז-ט	ח
ורחמיו על-כל-מעשיו	ט טוב-ה' לכל		ט
וחסדיך יברכוכה	י יודוך ה' כל-מעשיך	אינטרלוד	י
		י	
		חלק שני	
		יא-כ	
וגבורתך ידברו	יא כבוד מלכותך לאמרו	בית שלישי	יא
וכבוד הדר מלכותו	יב להודיע לבני האדם גבורתיך	יא-יג	יב
וממשלתך בכל-דור דור	יג מלכותך מלכות כל-עלמים		יג
		בית רביעי	יד
וחזקתך לכל-הנפשים	יד סומך ה' לכל-הנפלים		יד
ואתה נותן להם את-אכלם בעתו	טו עיני-כל אליך ישברו	יד-כ	טו
ומשביע לכל-חי רצון	טז פותח את-ידך		טז
וחסיד בכל-מעשיו	יז צדיק ה' בכל-דרכיו		יז
לכל אשר יקראהו באמת	יח קרוב ה' לכל-קרואו		יח
ואת-שונעתם ישמע וישעם	יט רצון-יראיו יעשה		יט
ואת כל-הרשעים ישמיד	כ שומר ה' את-כל-אנקיו		כ
ויברך כל-בשר שם קדשו לעולם ועד	כא תהלת ה' ידבר-פי	פוסטלוד	כא

Source 14

ספר אבודרהם ישתבח- והרב ר' מאיר מרוטנבורק כשהיה צריך להפסיק בין ברוך שאמר לישתבח היה אומר קודם שידבר אלו הפסוקים (דהי"א טז' לו') ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ויאמרו כל העם אמן והלל לה'. וברוך ה' לעולם אמן ואמן (תה' פט, נג). וברוך ה' מציון וברוך ה' א-להים א-להי ישראל. וברוך שם כבודו לעולם וגו' (שם עב יח יט). וכשהחזר להתחיל ממקום שפסק היה אומר גם אלו הפסוקים לפי שהם כמו ברכה.

שמונה עשרה-תפלת שחרית-101 Tefila

Translation: Rabbi Mayer of Rottenberg when he needed to interrupt his prayers between Baruch Sh'Amar and Yishtabach would recite the following verses before interrupting his prayers: Baruch Hashem Elokei Yisroel...Baruch Hashem L'Olam...Baruch Hashem Mi'Tzion...and Baruch Hashem Elokim and Baruch Shem Kvodo L'Olam. When he was finished with his interruption and wanted to continue from where he left off, he would repeat the same verses because substantively the verses were equal to a Bracha.

Source 15

ספר האשכול (אלבק) הלכות פסוקי דזמרה דף ו', עמ' א'—והיה מן הדין לומר ישתבח אחר כל הנשמה שהוא סוף פסוקי דזמרה, אלא שנהגו להוסיף פסוקים אחרים ולך ה' הגדולה שהן משירי דוד. ועוד מוסיפין לומר השירה, והמנהגות כך נוהגין. והמנהג המחזור מכל אלו לומר ישתבח אחר ועתה ה' א—להיננו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך שהן שירי דוד, על כן טוב לומר עליהן ישתבח. ואחר כך יאמרו אתה הוא ה' לברך וכו' עד סוף כל השירה:

Translation: By right we should be reciting Yishtabach immediately after completing chapter 150 of Tehillim which concludes Pseukei D'Zimra but instead it became customary to add verses like Lecha Hashem Ha'Gidula which fall under the category of the songs of King David. They then add the Shira and that is the practice of many. Nevertheless, the better practice is to say Yishtabach after V'Ata Hashem Elokeinu Modim Anachnu Lach Oo'Mihalilim L'Shem Sifartecha (the end of the excerpt from Divrei HaYamim) which are part of the songs of King David and to then say Yishtabach. After Yishtabach, you can then say Ata Hoo Hashem Livadecha (excerpt from Nehemia) and the Shira.

Source 16

מסכת מגילה דף כב' עמ' א'—כל פסוקא דלא פסקיה משה אנן לא פסקינן ליה.

Translation: Any verse that Moshe Rabbenu did not divide in the Torah, we should not divide.

Source 17

סידור עבודת ישראל—תקנו לומר וישע ושירת הים לזכור יציאת מצרים בכל יום כמו שכתוב: למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך. וכן המנהג בכל תפוצות ישראל, רק בתשעה באב דולגין אותה בני מנהג ספרד ואומרים במקומה שירת האזינו.

Translation: They instituted the practice of reciting VaYosha and Shirat Hayam as a daily remembrance of the Exodus from Egypt as the verse reads: so that you may remember your leaving Egypt all of your days. That is the custom in all parts of the Jewish community except that on Tisha B'Av those who follow Minhag Sepharad omit it and recite in its place: Shirat Haazinu.

Source 18

ברכי יוסף אורח חיים סימן נא' ס"ק א'—אלמא ברכת ישתבח בזמן שחובר הירושלמי, דקדים טובא לבבלי, כבר היתה מתוקנת. וברוך שאמר וישתבח בדיבור אחד נאמרו, וזו לפני פסוקי דזמרה וזו לאחריהם.

Translation: It appears the Bracha of Yishtabach was composed at least at the time that the Jerusalem Talmud was compiled which is earlier than when the Babylonian Talmud was compiled. Baruch Sh'Amar and Yishtabach were composed simultaneously, one to be recited before Pseukei D'Zimra and the other after.